

Často kladené otázky a odpovědi

1) Co je to přeshraniční poskytování služeb?

Přeshraniční poskytování služeb je zákonem o volném pohybu služeb definováno jako "dočasné nebo příležitostné poskytování služeb na území jiného členského státu, než členského státu, ve kterém je poskytovatel usazený". Jedná se tedy o případy, kdy podnikatel z jednoho členského státu poskytuje služby v jiném členském státě pouze na základě oprávnění vydaného orgánem jeho domovského státu. Například český živnostník tak bude moci – při splnění dalších podmínek - dočasně nebo příležitostně poskytnout službu v jiném členském státě pouze na základě svého živnostenského listu vydaného českým živnostenským úřadem, aniž by žádal o vydání jakéhokoliv oprávnění orgán státu, kde hodlá svou službu dočasně nebo příležitostně poskytnout.

2) Co znamená poskytovat služby dočasně nebo příležitostně?

Dočasností a příležitostností je definováno přeshraniční poskytování služeb. V evropském právu neexistuje jednoznačné časové kritérium pro rozlišení toho, kdy je možno ještě činnost považovat za dočasnou a příležitostnou (tedy kdy se jedná o přeshraniční poskytování služeb), nebo kdy je činnost již trvalého charakteru a je možno po podnikateli požadovat, aby se v daném členském státě usadil. Jednotlivé situace je nutno posuzovat vždy individuálně s přihlédnutím nejen k době trvání, ale rovněž k pravidelnosti, četnosti a nepřetržitosti poskytování služeb. Při přeshraničním poskytování služeb musí těžiště zájmů podnikatele zůstat i nadále v domovském státě a své přeshraniční služby může český podnikatel poskytovat pouze jednorázově a nepravidelně.

3) Co je poskytování služeb v jiném členském státě formou usazení?

O poskytování služeb v jiném členském státě formou usazení hovoříme, na rozdíl od přeshraničního poskytování služeb, v případech, kdy dochází k poskytování služeb v daném členském státě po neurčitou dobu a prostřednictvím stálé infrastruktury, v níž je služba poskytována. Pro tuto formu poskytování služeb je nutno zažádat o vydání oprávnění k poskytování služeb příslušný orgán hostitelského členského státu.. Poskytování služeb v jiném členském státě formou usazení se tedy, na rozdíl od přeshraničního poskytování služeb, vyznačuje stálou a trvalou účastí na hospodářském životě hostitelského státu.

4) Budu-li mít kamennou provozovnu, musím si v daném státě vyřídit podnikatelské oprávnění – usadit se tam?

Služby, jejichž poskytování je vázáno na určitou provozovnu nelze obecně poskytovat přeshraničně, tudíž v tomto případě je třeba vyřídit v daném státě odpovídající podnikatelské oprávnění.

5) Potřebuji k přeshraničnímu poskytování služeb pracovní povolení?

OSVČ může poskytovat své služby v ostatních členských státech EU bez pracovního povolení. U regulovaných profesí bývá vyžadováno jen ohlášení kvalifikace u příslušného úřadu, a to před prvním poskytnutím služby.

6) Co se skrývá pod pojmem regulovaná činnost?

Pojem regulovaná činnost (nebo regulované povolání) označuje jakoukoliv výdělečnou činnost, pro jejíž výkon jsou v příslušné zemi právním předpisem stanoveny požadavky, bez jejichž splnění nemůže osoba toto povolání či činnost vykonávat (kvalifikační požadavky, případně bezúhonnost, zdravotní způsobilost a další).

Určení, která povolání a činnosti budou regulované v jednotlivých členských státech, je v působnosti těchto států. Důsledkem toho každý členský stát reguluje jiný počet povolání a činností, má jiný rozsah této regulace a u každého povolání a činnosti se požadavky liší.

7) Musím žádat o uznání svého vzdělání či kvalifikace?

Při přeshraničním poskytování služeb není třeba o uznání rovnocennosti kvalifikace žádat. Jak bylo řečeno výše, plně postačuje, že podnikatel splňuje kvalifikační předpoklady ve svém domovském státě, což dokládá v rámci ohlášení kvalifikace příslušnému úřadu. Uznání vzdělání či kvalifikace je potřeba jen pokud se podnikatel chce v cizím státě usadit nebo být zaměstnán v pracovněprávním poměru.

8) Musím svůj úmysl poskytnout službu hlásit nějakému úřadu? Jaké doklady po mně může příslušný úřad chtít?

Jak již bylo naznačeno výše /bod 5/ u regulovaných profesí je třeba před prvním poskytnutím služby oznámit příslušnému orgánu tento úmysl a doložit některé dokumenty, mezi nimi i doklad o odborné kvalifikaci. Nejde však o uznávací proceduru, kde by úřad posuzoval, zda je Vaše vzdělání rovnocenné se stejným oborem v hostitelské zemi, a Vy jste museli čekat na jeho souhlas. Jde pouze o doložení některých skutečností.

9) Budu-li v jiném členském státě podnikat v činnosti, které zde není regulovaná, musím zde ohlásit kvalifikaci na příslušný úřad?

Pokud se týká profesí, které v dané zemi spadají do činností neregulovaných, jejich výkon není nutné ohlašovat.

10) Kde zjistím, zda je činnost v konkrétním členském státě regulovaná či nikoliv?

Zda se jedná v dané členské zemi o regulovanou profesi, a kterému úřadu je třeba ohlásit kvalifikaci, se dozvíte v Databázi regulovaných povolání na stránkách Evropské komise:

http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/.

Seznam dokumentů, které mohou jednotlivé země požadovat, najdete zde:

<http://www.mpo.cz/dokument67768.html>.

Výše uvedená databáze je pouze orientačního charakteru a některé země dokumenty nevyžadují, proto doporučujeme obrátit se nejprve s konkrétním dotazem na kontaktní osobu uvedenou v Databázi regulovaných povolání.

Pro získání bližších informací je možno využít síť jednotných kontaktních míst.

11) Jaké důsledky může mít nesplnění ohlašovací povinnosti?

Pokud by podnikatel přeshraničně poskytoval služby, ačkoliv by nesplnil ohlašovací povinnost, jednalo by se o neoprávněný výkon podnikání, který je trestán podle národního práva dané země, a to zpravidla vysokou pokutou.

12) Na koho se mohu obrátit v případě potíží s příslušným úřadem?

V případě, že jsou požadavky úřadu v zemi, kde službu poskytujete nebo hodláte poskytovat, nepřiměřené a neodůvodněné, obraťte se na SOLVIT centrum: <http://www.mpo.cz/cz/eu—a—vnitri—trh/solvit/>. SOLVIT řeší případy porušení práva zaručeného evropskými předpisy orgány veřejné moci. Pomůže Vám například v situacích, kdy po Vás bude vyžadováno předložení pracovního povolení nebo uznání kvalifikace nebo Vám z jiných důvodů nebude umožněno poskytnout službu za nediskriminačních podmínek.

13) Pokud budu za účelem realizace zakázky v jiné členské zemi vysílat své zaměstnance, mám ještě nějaké další povinnosti?

Pokud budou služby podnikatele na území jiného členského státu poskytovány prostřednictvím vyslaných zaměstnanců, je třeba dodržovat navíc i podmínky a procedury pro vysílání zaměstnanců. Vysílání se řídí zvláštním režimem a je třeba splnit notifikační povinnosti a dodržovat dané pracovní podmínky.

14) Co musím splnit, pokud chci v jiném členském státě vykonávat činnost dlouhodobě, tzn. usadit se za účelem výkonu činnosti?

Pokud se chce český podnikatel usadit v jiném státě EU, musí splnit stejné požadavky jako temnější podnikatel. Pokud však již některé požadavky splnil v jiném členském státě, postačí když tuto skutečnost doloží.

Pro získání informací o povolovacích režimech v jiných členských státech EU je možno využít Jednotná kontaktní místa.

15) Na koho se můžu obrátit, pokud potřebuji informace ohledně pracovněprávního vztahu v jiném členském státě?

Tyto informace Vám poskytne poradce EURES. Základním úkolem sítě EURES je poskytovat služby užitečné všem pracujícím, uchazečům a zájemcům o práci i zaměstnavatelům, kteří mají zájem využívat práva volného pohybu osob. Poskytování služeb EURES je umožněno dvěma základními cestami: na jedné straně to jsou databáze zveřejněné na EURES - evropském portálu pracovní mobility, na straně druhé to jsou informační a poradenské služby nabízené EURES poradci a kontaktními pracovníky EURES, kteří působí na krajských pobočkách a kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR.

16) Můžu prostřednictvím JKM zjistit i informace ohledně podnikání v jiném státě EU?

Ano. JKM bude napojeno na síť JKM z ostatních států EU a dokáže od svých kolegů v zahraničí zjistit i informace ohledně podnikání v ostatních členských státech EU. JKM předá získané informace svému klientovi v českém jazyce v termínu řádově několika dnů.